

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата педагогічних наук Козак Христини Ігорівни, на дисертацію Кіщука Віталія Михайловича «Педагогічні умови наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія», подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

У сучасних умовах перетворення і розбудови української держави особливого значення і актуальності набуває проблема професійної підготовки фахівців у галузі фармації, оскільки, даній проблемі протягом останніх десятиліть не приділялось належної уваги. Нині виникла нагальна проблема у вдосконаленні професійної підготовки майбутніх фармацевтів, які спроможні якісно виконувати інноваційні професійні завдання та володіти прогресивним мисленням, а також бути конкурентоспроможними на сучасному ринку праці. Беручи до уваги те, що сучасне українське суспільство потребує фахівця, якому притаманний професіоналізм на високому рівні, а також сформована готовність до майбутньої професійної діяльності, необхідно змінити систему професійної підготовки, наповнивши її педагогічними інноваціями та практико орієнтованим змістом.

Матеріали дисертації відповідають нормативним документам Міністерства освіти і науки України. Головним інтегральним показником якості професійної підготовки майбутніх фармацевтів є професіоналізм, що формується у процесі наступності професійної підготовки. Як показала практика, у час сучасних світових пандемічних викликів, спричинених COVID-19, готовність майбутніх фармацевтів до професійної діяльності визначається не лише вузькоспеціалізованими знаннями, а й інваріантними знаннями, що сприяють розвитку особистісно-професійних якостей, позитивно впливають на вдосконалення інтелекту, допомагають у творчій самореалізації й адаптації.

Дисертаційна робота Кіщука Віталія Михайловича «Педагогічні умови наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі коледж – медична академія» - це фундаментальне теоретико-експериментальне дослідження, актуальне для сучасної України та її вищої школи.

Мета дослідницької роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні концептуальних положень та експериментальній перевірці педагогічних умов і структурно-функціональної моделі наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія» на засадах компетентнісного й акмеологічного підходів.

У відповідності до мети правильно сформульовано завдання дослідження.

Об'єкт та предмет дослідження відповідають специфіці обраної теми.

Дисертант використав комплекс методів дослідження. Позитивним є те, що методи добиралися відповідно до завдань конкретного етапу дослідження, прийоми та операції з теоретичним та фактичним матеріалом здійснювалися у послідовності, заданій програмою дослідження. На схвалення заслуговує діагностичний інструментарій, що сприяло розширенню наукового знання про дослідження наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія».

Достовірність одержаних результатів дослідження забезпечена ґрунтовністю вихідних методологічних позицій; тривалим характером і можливістю повторення дослідно-експериментальної роботи; репрезентативністю вибірок і статистичною значущістю експериментальних даних; зіставленням одержаних результатів. З метою якісного аналізу результатів експериментального дослідження порівнювалися цифрові показники вхідного і підсумкового рівнів сформованості кожного компонента професійної ідентичності майбутніх фармацевтів, які навчалися в контрольних та експериментальних групах. Аналіз динаміки рівнів сформованості готовності до професійної діяльності майбутніх фармацевтів у процесі наступності підготовки в системі «коледж – медична академія» засвідчив позитивні результати змін.

До честі автора роботи – ретроспективний і багатовекторний аналіз наукових досліджень, присвячених різним аспектам формування педагогічних умов наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія», де з увагою до здобутків своїх попередників дисертантом виокремлено теоретичний та практичний доробок дослідників.

Ми погоджуємося з науковою новизною і практичним значенням роботи. Проведений автором кількісний аналіз отриманих результатів експериментального дослідження свідчить про те, що після впровадження розробленої структури педагогічних умов у експериментальній групі відбулися суттєві позитивні зміни. Обґрунтований аналіз емпіричних результатів дослідної роботи підтверджує ефективність упровадження запропонованої дисертанткою структури педагогічних умов.

У роботі привертає увагу виняткова ретельність дослідника у розробці експериментальної методики щодо організації дослідно-експериментальної перевірки ефективності педагогічних умов та впровадження структурно-функціональної моделі організації наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія», у якому автор пропонує цікаві технології і методи.

Результати формувального етапу експерименту, вказують на позитивний вплив розробленої моделі та експериментальної методики на рівні формування

готовності до професійної діяльності майбутніх фармацевтів у процесі наступності підготовки в системі «коледж – медична академія».

Розв'язання поставлених завдань дозволило отримати низку нових результатів, що мають вагоме теоретичне і практичне значення. До таких слід віднести: елементи наукової новизни (педагогічні умови, структурно-функціональна модель підготовки), практичне значення, також загальні висновки, узагальнені за результатами дослідження, що свідчать про фундаментальність, завершеність дисертації й уможлиблює її розгляд як авторського досягнення. Зміст дисертації відповідає поставленим завданням і визначеній логіці наукового дослідження.

Структура дисертації науково доцільна, розглянуті наукові положення вірогідні, що забезпечується теоретико-методологічною обґрунтованістю основних позицій, використанням комплексу методів, адекватних меті і завданням дослідження.

Дисертація включає: вступу, 3 розділи і висновки до них, загальні висновки, список використаних джерел (288 найменувань, зокрема 20 – іноземною мовою). Загальний обсяг дисертації становить 296 сторінок друкованого тексту, основний зміст викладено на 217 сторінках. Робота добре оформлена як у мовленнєвому, так і в ілюстративному плані. Роботу ілюстровано 14 таблицями та 7 рисунками.

Слід зазначити, що публікації Кіщука Віталія Михайловича досить повно і адекватно відображають основні результати дослідження, їх кількість викладено у 19 наукових публікаціях автора (18 – одноосібні), з яких 6 статей у наукових фахових виданнях України (з них 2 у виданнях, які водночас включені до міжнародних наукометричних баз даних), 9 праць апробаційного характеру, 3 навчально - методичні посібники, 1 методичні рекомендації.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес шести коледжів медичного спрямування, про що свідчать відповідні довідки.

Автореферат відповідає тексту дисертації, достатньо повно охоплює усі складові наукової праці.

Все це дає підстави для високої позитивної оцінки дослідження Кіщука Віталія Михайловича, проте воно не позбавлене деяких недоліків і побажань:

1. Варто було б, на нашу думку, аналізуючи понятійний простір, більш широко розкрити дефініцію «наступності» як базову категорію дослідження.

2. Зміст матеріалу щодо сутнісної характеристики професійної підготовки фармацевтичних фахівців (п. 1.1) значно виграє би за умови узагальнення матеріалу у вигляді таблиць, схем, логічних ланцюжків тощо.

3. У ході розкриття змісту структури авторської моделі наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія» (п. 2.3) автором відображаються педагогічні умови «успішного досягнення поставленої мети». Оскільки на цьому матеріалі ґрунтується реалізація формувального етапу експериментальної роботи, варто було б більше уваги приділити їх обґрунтуванню з опорою на такі чинники: 1) конкретні наукові роботи, де досліджуються питання виокремлення умов підвищення ефективності освітнього процесу в медичних коледжах; 2) власні висновки, підтверджені кількісними показниками, що спиралися б на певні формалізовані методики.

4. В авторській структурно-функціональній моделі чітко не достатньо розкриті етапи формування наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія», адже саме вони висвітлюють загальнонаукові механізми професійного розвитку студентів, засвоєння ними змісту професійної освіти.

5. Робота значно б виграла, якби автор більш ґрунтовно розкрив послідовність, роль і місце практичної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія».

6. Вважаємо, що зміст роботи значно поліпшився б, за умови висвітлення європейського педагогічного досвіду наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія». Варто було б передбачити такий напрям дослідження серед перспектив наукових пошуків автора.

Проте, зазначені зауваження мають дискусійний характер, торкаються окремих моментів дослідження, деякі можна розглядати як побажання, істотно не впливають на теоретичну, наукову і практичну значущість дисертаційної роботи.

Дисертаційна праця Кіщука Віталія Михайловича є завершеною, самостійною роботою, в якій отримані науково обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують проблему педагогічних умов наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія».

Висновок про відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження наукових ступенів».

На основі вивчення поданої роботи можна дійти висновку, що дисертаційна робота Кіщука Віталія Михайловича «Педагогічні умови наступності професійної підготовки майбутніх фармацевтів у системі «коледж – медична академія» є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має вагоме теоретичне й прикладне значення для розвитку педагогічної науки, заслуговує позитивної оцінки, відповідає

вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з постановами КМ за № 656 від 19.08.2015 р. та за № 1159 від 30.12.2015 р.), а її автор – Кіщук Віталій Михайлович – заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, завідувач

відділення «Сестринська справа»

Чортківського державного медичного коледжу

Х. І. Козак

Підпис Х.І. Козак завіряю.

Директор Чортківського державного

медичного коледжу

кандидат медичних наук

Заслужений лікар України

Л.С. Білик